Shoftim 4-5: Women at War; Devorah's Poem

R' Mordechai Torczyner – <u>torczyner@torontotorah.com</u>

Women and War

1. Talmud. Yevamot 76b

'על אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים' - דרכו של איש לקדם ולא דרכה של אשה לקדם

'Because they did not greet you with bread and water' – It is the manner of a man to greet [strangers], it is not the manner of a woman to greet.

2. Mishnah Sotah 8:7

במלחמת מצוה הכל יוצאין אפילו (יואל ב') חתן מחדרו וכלה מחופתה

In mitzvah wars everyone goes, even the groom from his room and the bride from her chuppah.

3. Rabbi David ibn Abi Zimra to Mishneh Torah, Hilchot Melachim 7:4

וי"ל דה"ק כיון דחתן יוצא מחדרו כלה יוצאה מחופתה שאינה נוהגת ימי חופה ואפשר דבמלחמת מצוה הנשים היו מספקות מים ומזון לבעליהן ורו המנהג היות רערריות

One could suggest that he was saying that a groom leaves his chamber and a bride leaves her chuppah, since they won't observe the days of the chuppah. Or, perhaps, in a mitzvah war the women provide water and food for their husbands, as is the custom today among Arab women.

4. Rashi to Talmud, Ketuvot 51b

והא קא משלחן להו גירי - כשנלחמין מזמנות ומושיטות להם חיצים לירות.

"But don't they give the thieves arrows" – When they fight, the women prepare and provide arrows for them to fire.

5. Rambam, Sefer haMitzvot, Introduction to the count of mitzvot

וידוע שאין הנשים... ולא נלחמות במלחמת רשות.

It is known that women do not... fight in optional wars.

6. Talmud, Nazir 59a, with Rashi

רבי אליעזר בן יעקב אומר מנין שלא תצא אשה בכלי זיין למלחמה ת"ל לא יהיה כלי גבר על אשה ולא ילבש גבר שמלת אשה. **רש"י:** וזה שמצינו ביעל אשת חבר הקיני שלא הרגתו לסיסרא בכלי זיין אלא כמו שנאמר ידה ליתד תשלחנה.

Rabbi Eliezer ben Yaakov said: How do we know that a woman may not go out to war with weapons? It is written, 'The implements of a man shall not be upon a woman.'

Rashi: As far as Yael, wife of Chever haKeini, she did not kill Sisera with a weapon; rather, as it is said, "She sent her hand to the peg."

The Poem

7. Radak to Shoftim 5:1

לפי שדבורה עיקר המעשה כמו ותדבר מרים ואהרן:

Because Devorah was the essential actor; like "And Miriam and Aharon spoke".

8. Abarbanel to Shoftim 5:1

9. Rashi to Shoftim 5:4

כך אמרה דבורה קשה היא התורה לפרוש ממנה וטובה היא לדבק בה שהרי במורא ובגבורה נתנה ולכך נמסרו ישראל ביד העובדי כוכבים על פרישתם הימנה וכשהתנדבו לעסוק בה נושעו

Devorah declared this: It is hard to leave Torah, and good to stick to it. It was given with awe and might, and so Israel was given to the idolaters when they left it. When they volunteered to immerse themselves in it, they were rescued.

10. Abarbanel to Shoftim 5:4-6

אמרה דבורה ד' בצאתך משעיר לתת התורה, ארץ רעשה גם שמים נטפו והרים נזלו מפני ד', כי השמים והארץ כלו חל מפניו, אבל בימי שמגר בן ענת ובימי יעל לא היה כן, כי לא היו האומות יראים מפחד ד' ומהדר גאונו והארץ לא רעשה ממנו, עד שחדלו ארחות, כי לא היו האנשים יכולים ללכת בהם מפחד אויב...

Devorah said: Gd, when You left Seir to give the Torah, the land shook, the heavens dripped and the mountains flowed before Gd, for the heavens and earth all trembled before Him. But in the days of Shamgar ben Anat and in the days of Yael it was not thus, for the nations did not fear Gd and the glory of His might, and the land did not shake from Him, to the point that people stopped travelling the roads, for they could not go there, due to fear of the enemy...

11. Rashi to Shoftim 5:6

מלמד שאף יעל שפטה את ישראל בימיה:

This teaches that Yael also judged Israel, in her day.

12. Abarbanel to Shoftim 5:6

לא זכרה שאר השופטים לפי שהיתה תשועתם שלימה, אבל שמגר לא היתה שלימה תשועתו, וזכרה עמו יעל להשוות ביניהם בשאין תשועתם שלמה עם היות שעשו תשועה מה

She did not mention the other judges, for their victory was complete. Shamgar's victory was incomplete. And she mentioned Yael with him, to equate them in that their victories were incomplete, although they did accomplish something.

<u>5:9-12</u> Interlude

13. Talmud, Megilah 14b

"זיבורתא" כתיב בה "ותשלח ותקרא לברק", ואילו איהי לא אזלה לגביה.

Regarding the wasp it says, "And she sent for Barak" – and she did not go to him.

14. Talmud, Pesachim 66b

'אם חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו' מהלל... 'אם נביא הוא נבואתו מסתלקת ממנו' מדבורה, דכתיב "חדלו פרזון בישראל חדלו עד שקמתי דבורה שקמתי אם בישראל וגו'" וכתיב "עורי עורי דבורה עורי עורי דברי שיר וגו'"

'A sage who is arrogant loses his wisdom' from Hillel... 'A prophet [who is arrogant] loses his prophecy' from Devorah, as seen in 5:7 and then 5:12.

15. Abarbanel to Shoftim 5:12

אני חושב שלמה שדבורה אמרה בתחלת אמריה "שמעו מלכים האזינו רוזנים אנכי לד' אנכי אשירה", וברק מפני זה שתק ולא אמר שירה, הנה כאשר ראה שהיא נתפשטה בדברים אחרים שאינם מעצם השיר אמר אליה "עורי עורי דבורה," רוצה לומר "ראה דבריך, עורי דברי שיר ואלי? תטפל בדברים שאינם מהשיר," היא השיבתו "קום ברק ושבה שביך," רוצה לומר מה לך להוכיח אותי על מלאכת השיר הראוי והמיוחד אלי? עשה אתה מלאכתך ושבה שביך...

In response to Devorah's beginning, "Listen kings, lend an ear counselors, I am for Gd, I will sing," Barak was silent, and he did not sing. When he saw her veer into other matters which did not relate to the actual song, he said to her, "Wake up, wake up, Devorah," meaning, "See your words, wake up and sing the song, and do not deal with extraneous matters." To which she replied, "Arise, Barak, and take your captives," meaning, "Why are you instructing me on how to compose the song, which is suitable specifically for me? You do your job, and take your captives"...

<u>5:13-23</u>	<u>The War</u>				
Ephraim	Praised (5:14)	Binyamin	Praised (5:14)	W-E Menasheh Praised? (5:14)	
Zevulun	Praised (5:14, 5:18)	Yissachar	Praised (5:15)	Reuven	Criticized (5:15-16)
Gad	Criticized? (5:17)	East Menashel	n Criticized? (5:17)	Dan	Criticized (5:17)
Asher	Justified (5:17)	Naftali	Praised (5:18)		

16. Radak to Shoftim 5:17

והלא מכיר אומר שבא למלחמה, ומכיר אבי גלעד, וארץ הגלעד לבית מכיר, כמו שאמר "ויתן את הגלעד למכיר בן מנשה"! ויש לפרש כי מה שאמר "גלעד בעבר הירדן שכן" על בית יאיר בן מנשה אמר, שגם הוא היה חלקו בארץ הגלעד... ויש לפרש עוד כי מה שאמר "גלעד בעבר הירדן הירדן שכן" הוא דרך תמיהה, ואומר לראובן "למה ישבת בביתך ולא באת למלחמה? גלעד עשה כן כמו שעשית אתה וישב ושכן בעבר הירדן, הלא חרד ובא לעזור למלחמת ישראל, ואתה למה עשית כן?..."